

Predsednica Republike Slovenije

NATAŠA PIRC MUSAR

**Govor predsednice Republike Slovenije Nataše Pirc Musar
na slavnostni podelitvi Zoisovih nagrad in priznanj, Puhovih nagrad in priznanj
ter priznanja ambasador znanosti Republike Slovenije 2023**

Ljubljana, 28. november 2023

Velja govorjena beseda!

*Spoštovani minister za visoko šolstvo, znanost in inovacije dr. Igor Papič,
spoštovana predsednica Odbora za podelitev nagrad in priznanj za izjemne dosežke v
znanstvenoraziskovalni in razvojni dejavnosti dr. Nataša Vaupotič,
drage prejemnice in prejemniki nagrad in priznanj,
cenjeni visoki gostje, dame in gospodje.*

*Znanost je vsepovsod okoli nas, je gonilna sila razvoja, znanstveniki in znanstvenice pa tisti,
ki premikajo meje znanja in omogočajo družbeni in gospodarski napredek. Letošnji
znanstveni dosežki presegajo geografske meje in tako tvorijo del bogate zakladnice ne samo
slovenskega temveč tudi svetovnega znanja.*

*Nagrajenci in nagrajenke potrjujejo izjemnost slovenskih raziskovalk in raziskovalcev v
globalnem kontekstu, kar dokazuje vaše udejstvovanje v vodilnih razpravah znanstvenih
dosežkov po vsem svetu. Svoj trud usmerjate tudi v povezovanje različnih področij znanosti
ter prenašate najnovejša dognanja v nacionalno in mednarodno gospodarstvo ter družbo.*

*Vztrajna predanost posameznih znanstvenic in znanstvenikov, podpora njihovih sodelavcev
in inštitucij ter njihovih družin ni dovolj za doseganje vrhunskih dosežkov. Ključno podpora
raziskovanju lahko zagotavlja le država s strateško premišljeno znanstvenoraziskovalno
politiko in ostalimi politikami, ustrezno infrastrukturo, financiranjem in prepoznavanjem truda,
ki ga znanstvenice in znanstveniki vlagate v dosežke, za katerimi je lahko več (deset) let
vloženega dela, njihova aplikativna vrednost pa je prav tako pogosto vidna šele čez
desetletja.*

*Zato sem izjemno vesela, da je vlada znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost
prepoznala kot ključni za razvoj slovenske družbe in gospodarstva ter jima je v prihodnjem
proračunskem letu namenila preko 410 mio EUR. Sredstva, načrtovana za znanost in
inovacije v letu 2024, bodo tako višja kot kadarkoli prej. Kljub zaostreni javnofinančni situaciji
in reševanju posledic vremenskih ujm, se je Slovenija odločila za kontinuirano in povečano*

podporo znanosti in inovacijam, tako sledimo pristopom razvojno najuspešnejših držav, kjer razvoj in rast temeljita na znanju in inovacijah.

Med specifični izzivi, s katerimi se sooča znanstvena sfera v Sloveniji, je zagotavljanje enakih možnosti ne glede na spol, starost in položaj, kar bi se moralo izkazati tudi z naborom letošnjih nagrajencev: a med njimi je 11 raziskovalcev in le 4 raziskovalke, kar je posledica manjšega števila predlaganih raziskovalk za to pomembno državno nagrado. Večkrat rada ponovim nasvet, ki gre tokrat vsem najbolj odgovornim v sferi znanosti in raziskovanja. Zelo nespametno bi bilo, če bi iz znanstvenega dela in raziskovanja izločili polovico narodovega potenciala.

Spoštovani,

nagrajenci in nagrajenke ste s svojim delom pustili trajen pečat na svojih znanstvenih področjih. Pomembno je tudi, da njihovim znanstvenim dosežkom lahko zaupamo. Znanosti je treba zaupati, čeprav se v današnjem času soočamo z razraščanjem lažne znanosti ali psevdo-znanosti. Živimo v dobi, ko se včasih bolj zaupa vplivnejšem kot znanstvenikom. Po evropski raziskavi javnega mnenja na temo »Odnos evropskih državljanov do znanosti in tehnologije«, ki je bila objavljena septembra 2021, imamo Slovenci najbolj negativno splošno mnenje o znanstvenikih med vsemi državami EU. S tem izzivom se moramo spopadati skupaj, tudi z izobraževanjem in ozaveščanjem ter s krepitvijo razumevanja, na kakšen način in do katere mere so politike, ki jih sprejemamo, utemeljene na znanstvenih dognanjih.

Pomembno je omogočiti, da dosežki znanosti prodrejo v vse plasti družbe. Le tako se bo izboljšal odnos splošne slovenske javnosti do znanosti in njenih dosežkov. Povezovanje znanosti, družbe in ljudi je nujno, če želimo z več medsebojnega razumevanja in sodelovanja obogatiti temeljno znanje in prispevati rešitve, ki koristijo celotni družbi. Brez vas ne gre in ne bo šlo. Tovrstne nagrade so odlična pot do prepoznave vaše vrednosti in doprinosa k razvoju družbe.

Zato se iskreno zahvaljujem Odboru za podelitev nagrad in priznanj za odlično opravljeno težko in odgovorno strokovno delo pri izbiri najboljših znanstvenikov Slovenije za leto 2023. Čestitam in zahvaljujem pa se predvsem vam, nagrajenkam in nagrajencem za vaš nesebičen trud ter za upanje, ki ga vzbujate s svojimi dosežki za boljšo in svetlejšo prihodnost, ne glede na izzive, ki nas čakajo.

Znanost je luč, ki osvetljuje pot skozi temo nevednosti. Vsak znanstvenik je razsvetljevalec, ki s svojimi spoznanji razkriva skrivnosti narave. Znanost utira pot v prihodnost in postavlja temelje za napredek celotnega človeštva. Znanost je ključ, ki odpira vrata ne le v laboratorijih, temveč tudi v srca in misli tistih, ki verjamejo v moč znanja.

Hvala vsem.